

Programowanie III

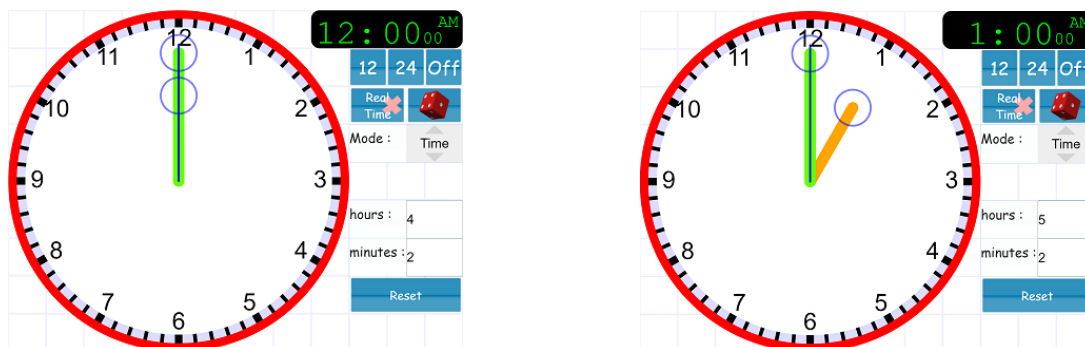
dokumentacja projektu Zegar 2010

Marceli Pychyński, grupa 3F
Informatyka, wydział Matematyki Stosowanej, sem. III

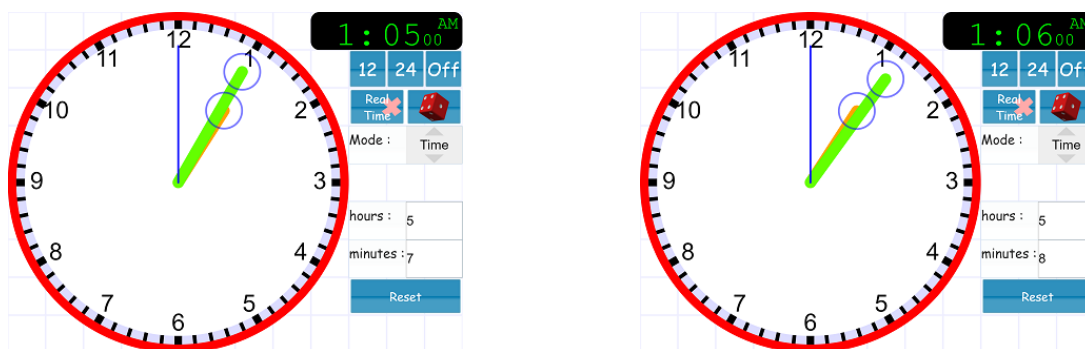
23 grudnia 2020

Spis treści

1	Opis problemu przedstawionego w zadaniu	3
1.1	Treść zadania	3
2	Model Matematyczny	3
2.1	Problem	3
2.2	Problem - metoda numeryczna	5
3	Algorytm	6
4	Implementacja	7
5	Podsumowanie	11
5.1	Co zostało zrobione	11
5.2	Pomysły dotyczące rozbudowy	11

Rysunek 1: Porównanie zegarów w godzinach 12:00 i 13:00

Rysunek 2: Porównanie zegarów w godzinach 13:05 i 13:06

1 Opis problemu przedstawionego w zadaniu

1.1 Treść zadania

W zadaniu rozważamy zegar, który wskazuje na godzinę 12:00. Należy obliczyć ile minie sekund, do ponownego ustawienia się wskazówek w jednej linii. Największym problem jest to, że wskazówki pokonują drogę po okręgu w różnym czasie, a wskazówka minutowa „goni”/podąża za wskazówką godzinową. Dalsza część opisu problemu zawarta jest w modelu matematycznym, ponieważ w trakcie rozważań wyprowadzany jest wzór potrzebny do rozwiązania zadania.

2 Model Matematyczny

2.1 Problem

W ciągu 12h wskazówka godzinowa pokonuje cały okrąg, zatem w 1h pokona $1/12$ okręgu, ponieważ na wskazówce minutowej, przejście całego okręgu zajmuje 12h. Z tego wynikają dane (m – minutowa, g – godzinowa): $t_m = 1h$, $t_g = 12h$

W takim razie, po 1h będzie 13:00. Wskazówki będą od siebie w „odległości” 5 minut (godzinowa na: 1, minutowa na: 0), więc po 5 minutach wskazówka minutowa zbliży się bardzo blisko do wskazówki godzinowej, ale nie najdą na

siebie, ponieważ w ciągu tych 5 minut wskazówka godzinowa pokona 2.5 stopnia (wynika to z prędkości kątowej $(360^\circ)/12h$).

$$s_m \neq s_g$$

Aby wyprowadzić wzór na miejsce spotkania, można do drogi wskazówki godzinowej dodać 2, ponieważ pokonała drogę krótszą o przynajmniej jeden okrąg.

$$s_m = s_g + 2\pi$$

Jednak bez obliczenia, nie jesteśmy w stanie określić dokładnie, na której sekundzie wskazówki ustawią się w jednej linii.

Po krótkiej analizie można uznać, że najlepszą drogą jest tak naprawdę zakreślony kąt (czyli $s_m = \alpha_m$ i $s_g = \alpha_g$, a takie dane z jakimi się spotkaliśmy można wykorzystać do zastosowania wzoru na prędkość kątową

Ze wzoru na prędkość kątową $\omega = \frac{\alpha}{t}$, można wyprowadzić wzór $\alpha = \omega * t$

ω – prędkość kątowa

α – zakreślony kąt

t – czas pokonania

Teraz zamieniamy $s_m = s_g + 2\pi$ na:

$$\alpha_m = \alpha_g + 2\pi$$

$\alpha_m = \omega_m t$, gdzie „ t ” jest szukany czas, po którym wskazówki się pokrywają

$$\omega_m t = \omega_g t + 2\pi$$

$\omega = \frac{2\pi}{t}$, a więc:

$$\begin{aligned} \frac{2\pi}{t_m} t &= \frac{2\pi}{t_g} t + 2\pi \\ \frac{t}{t_m} &= \frac{t}{t_g} + 1 \\ t \left(\frac{1}{t_m} - \frac{1}{t_g} \right) &= 1 \\ t &= \frac{1}{\frac{1}{t_m} - \frac{1}{t_g}} \end{aligned}$$

Teraz do wprowadzonego wzoru można podstawić dane, które zostały ustalone na początku rozwiązania:

$$\begin{aligned} t &= \frac{1}{\frac{1}{12} - \frac{1}{12}} \\ t &= \frac{12}{11} (h) \end{aligned}$$

Gdzie t jest szukany czas.

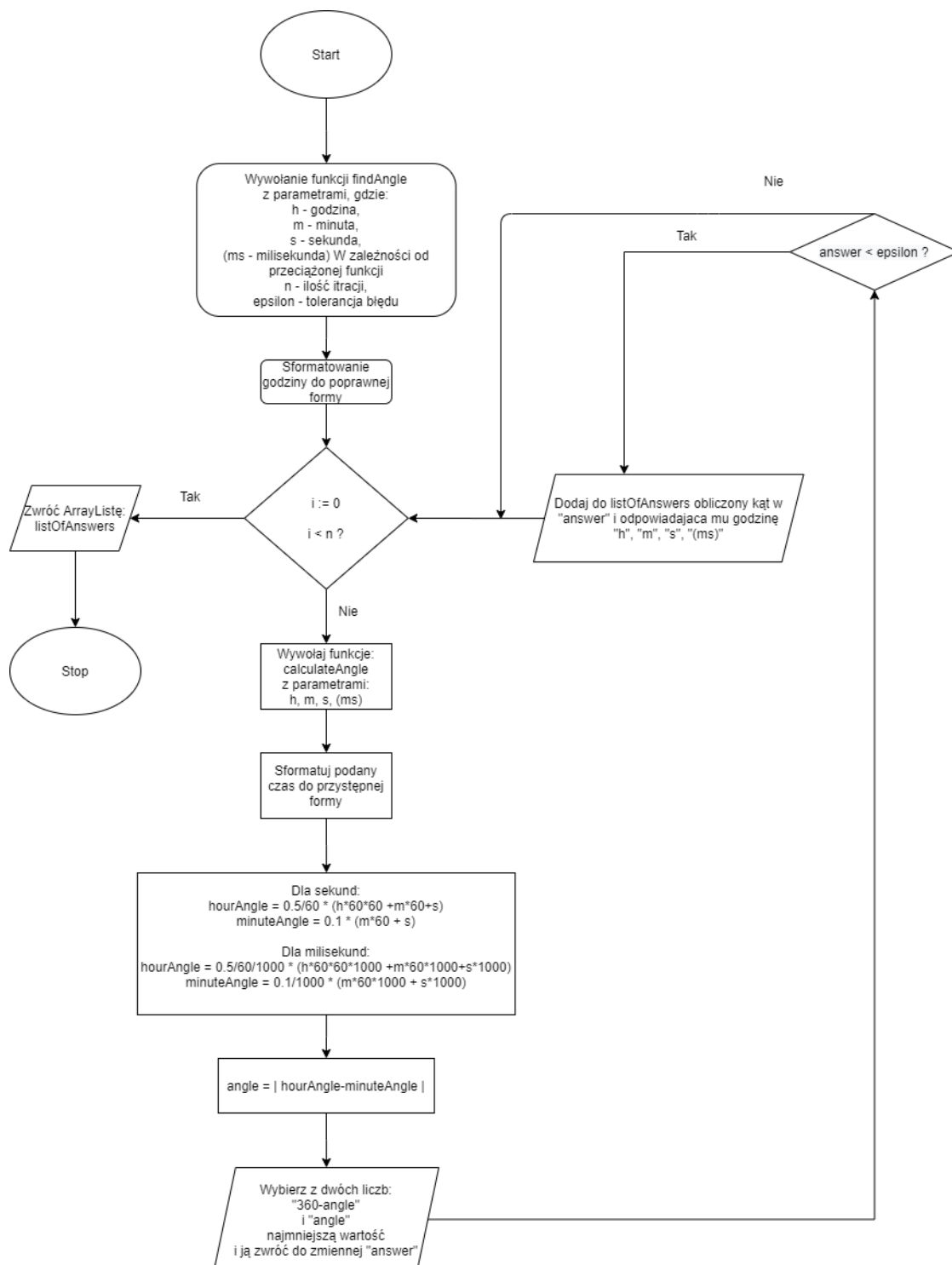
2.2 Problem - metoda numeryczna

Zdecydowałem się na wprowadzenie rozwiązania numerycznego danego problemu, ponieważ po wyprowadzeniu wzoru otrzymujemy dokładne rozwiązanie czyli $12/11 \text{ h} = 1\text{h } 5 \text{ m } (27) \text{ s}$. Z takim rozwiązaniem wykorzystywanie języka programowania nie ma sensu.

Moja metoda opiera się na sprawdzaniu co sekundę lub milisekundę jaki kąt został utworzony między wskazówką godzinową, a minutową. Czym kąt jest niższy tym większe prawdopodobieństwo, że wskazówki ustawiły się w jednej linii.

3 Algorytm

Schemat blokowy

4 Implementacja

Wyżej opisany algorytm jest zaimplementowany w postaci 2 funkcji: `findAngle` i `calculateAngle`, które są odpowiednio przeciążane w zależności od wymaganej dokładności, przy obliczeniach z dokładnością co do sekundy wystarcza użycie zmiennej `double`, przy dokładności co do 1 ms wykorzystałem klasę `BigDecimal`.

Clock.java

```
1 import java.math.BigDecimal;
2 import java.util.ArrayList;
3
4 class Clock {
5
6     //dokladnosc do 1 s
7     static double calculateAngle(double h, double m, double s){
8         if(s == 60) {
9             m += 1;
10            s = 0;
11        }
12        if(m==60){
13            h += 1;
14            m =0;
15        }
16        if(h==12)
17            h=0;
18        if(h>12)
19            h = h-12;
20
21        //katy wskazowek obliczane dla konkretnej godziny minuty i
22        //sekundy
23        double hourAngle = 0.5/60 * (h*60*60 +m*60+s); //kat wskazowki
24        //godzinowej
25
26        // 6/60 = 0.1
27        double minuteAngle = 0.1 * (m*60 + s); //kat wskazowki minutowej
28
29        double angle = Math.abs(hourAngle-minuteAngle);
30        angle = Math.abs(Math.min(360-angle,angle));
31        return angle;
32    }
33
34    //dokladnosc do 1 ms
35    static BigDecimal calculateAngle(double h, double m, double s,
36    double ms){
37        if(ms == 1000) {
38            s += 1;
39            ms = 0;
40        }
41        if(s == 60) {
42            m += 1;
43            s = 0;
44        }
45        if(m==60){
```

```

43         h += 1;
44         m =0;
45     }
46     if(h==12)
47         h=0;
48     if(h>12)
49         h = h-12;
50
51
52     BigDecimal hAngle = new BigDecimal(0.5/60/1000 * (h*60*60*1000 +
53         m*60*1000+s*1000));
54     //double hourAngle = 0.5/60/1000 * (h*60*60*1000 +m*60*1000+s
55         *1000); //kat wskazowki godzinowej
56
57     BigDecimal mAngle = new BigDecimal(0.1/1000 * (m*60*1000 + s
58         *1000));
59     //double minuteAngle = 0.1/1000 * (m*60*1000 + s*1000); //kat
60         wskazowki minutowej
61
62     BigDecimal rAngle;
63
64     BigDecimal help = new BigDecimal(360);
65     rAngle = new BigDecimal(String.valueOf((hAngle.subtract(mAngle).
66         abs())));
67     rAngle = (rAngle.min(help.subtract(rAngle))).abs();
68
69     //rAngle = Math.abs(Math.min(360-angle,angle));
70     return rAngle;
71 }
72
73 // dokladnosc do 1 s
74 // h,m,s - odpowiada wybranej godzinie, n - ilosc sekund ktore ma
75     minac w pomiarze, epsilon - dokladnosc bledu
76 static ArrayList findAngle(int h, int m, int s, int n, double
77     epsilon){
78     ArrayList listOfAnswers = new ArrayList<Double>();
79
80     for (int i = 0; i < n; i++){
81         double answer = calculateAngle(h, m, s); //oblicza kat
82         //decyduje czy wybrana godzina spelnia
83         if (answer < epsilon){
84
85             //zamiana sekund na konkretna godzine
86             int sec = s;
87             int min = m;
88             int hou = h;
89             while (sec > 60){
90                 sec -=60;
91                 min += 1;
92             }
93             while (min > 60){
94                 min -=60;
95                 hou += 1;
96             }
97         }
98     }
99 }

```



```

91
92
93         String answerText = ("Kat " + answer + " odpowiada
                                godzinie: " + hou + " h " + min + " m " + sec + " s")
                                ;
94         listOfAnswers.add(answerText);
95     }
96     s++;
97 }
98     return listOfAnswers;
99 }
100
101 // dokladnosc do 1 ms
102 // h,m,s - odpowiada wybranej godzinie, n - ilosc sekund ktore ma
    minac w pomiarze, epsilon - dokladnosc bledu
103 static ArrayList findAngle(int h, int m, int s, int ms, int n,
    double epsilon){
104     ArrayList listOfAnswers = new ArrayList<Double>();
105
106     for (int i = 0; i < n; i++){
107         BigDecimal answer = calculateAngle(h, m, s, ms); //oblicza
            kat
108         //decyduje czy wybrana godzina spelnia
109         if (answer.compareTo(BigDecimal.valueOf(epsilon)) == -1){
110
111             //zamiana sekund na konkretna godzine
112             int mil = ms;
113             int sec = s;
114             int min = m;
115             int hou = h;
116             while (mil > 1000){
117                 mil -= 1000;
118                 sec += 1;
119             }
120             while (sec > 60){
121                 sec -= 60;
122                 min += 1;
123             }
124             while (min > 60){
125                 min -= 60;
126                 hou += 1;
127             }
128
129
130             String answerText = ("Kat " + answer + " odpowiada
                                    godzinie: " + hou + " h " + min + " m " + sec + " s "
                                    + mil + " ms");
131             listOfAnswers.add(answerText);
132         }
133         ms++;
134     }
135     return listOfAnswers;
136 }
137
138

```

```

139     public static void main(String[] args) {
140
141         // Wypisuje kat (tylko mniejszy niz zadana dokladnosc jako
            epsilon) miedzy wskazowkami zegara  jaki powstaje w ciagu 2h
            (7200 sekund od godz. 12:00)
142
143         int h = 12;
144         int m = 0;
145         int s = 0;
146         int n = 7200;
147
148         ArrayList list, list2, list3;
149         list = findAngle(h,m,s,n,0.1);
150         for (Object x : list){
151             System.out.println(x);
152         }
153
154         System.out.println("\nKolejne wyniki po poprawieniu dokladnosci
            na podstawie wcześniejszych wyliczen\n");
155
156         //wybieramy dokladnosc wieksza, czyli liczbe m[U+FFFD] od k[U+FFFD]
            dla godziny 12:00:01
157         list2 = findAngle(h,m,s+1,n-1,0.09);
158         for (Object x : list2){
159             System.out.println(x);
160         }
161
162         System.out.println("\nPo okresleniu, ze wskazowki pokrywaja sie
            miedzy godzina 13:05, a godzina 13:06" +
            " sprawdzamy katy przy kazdej milisekundzie\n");
163
164         //sprawdzamy kat dla kazdej milisekundy miedzy 13:05:27 a
            13:05:28
165         list3 = findAngle(13,5,27,0, 1000,0.025);
166         for (Object x : list3){
167             System.out.println(x);
168         }
169
170         //Niestety nawet z uzyciem klasy BigDecimal nie jestesmy w
            stanie otrzymac wiekszej dokladnosci
171         // i wyliczyc milisekundy dla ktorej kat bylby wyraznie nizszy
            niz dla godzin 13:05:27 i 13:05:28
172
173     }
174 }

```

---

5 Podsumowanie

5.1 Co zostało zrobione

Program pozwala numerycznie obliczyć kąt powstały między wskazówkami. Obliczony kąt musi być jak najmniejszy - jak najbliższy zera.

Kąt 0.0 odpowiada godzinie: 12 h 0 m 0 s

Kąt 0.02499999999977263 odpowiada godzinie: 13 h 5 m 27 s

Kąt 0.0249999999999857891452847979962825775146484375 odpowiada godzinie: 13 h 5 m 27 s 0 ms

Niestety obliczony kąt dla każdej milisekundy nie zszedł poniżej 0.024999... stopnia i udało się oszacować, że wskazówki pokryją się ponownie około 13:05:27. Dla dokładnych obliczeń jesteśmy w stanie wyliczyć, że będzie to 13:05:27 i 272 milisekundy.

5.2 Pomysły dotyczące rozbudowy

Ciekawym pomysłem jest stworzenie animacji z użyciem biblioteki JavaFX, zależną od danej godziny, minuty i sekundy która pokazywałaby jak wskazówki poruszają się po tarczy zegara.